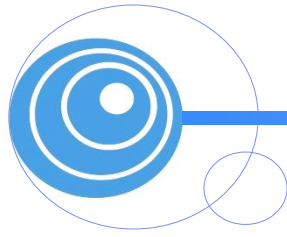

Модул: Заједничка настава

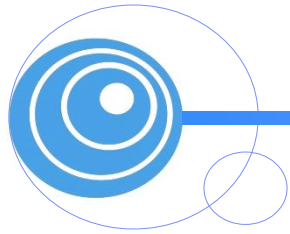
САОБРАЋАЈНА ПСИХОЛОГИЈА – ПОНАШАЊЕ ВОЗАЧА

Наставник: Светлана Чичевић

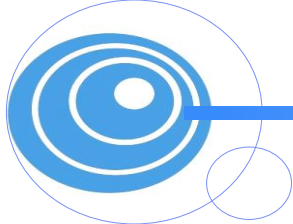
Наставни програм:

Недеља	Тема/активност
I	Уводна разматрања, дефинисање предмета изучавања
II	Улога когниције, конације и емоција у обликовању понашања возача
III	Утицај карактеристика личности (импулсивност, бес, агресивност, тражење сензација, алтруизам, и тд.,) на понашање возача
IV	Теорије саобраћајних незгода, са посебним нагласком на теоријске моделе преузимања ризика
V	Теорије понашања возача
VI	Утицај животног стила на (професионално) понашање (на стилове вожње)
VII	Перцепција, контрола и избор брзине, Опажање просторних односа

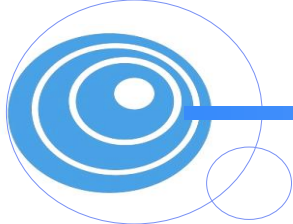
Наставни програм:

Недеља	Тема/активност
VIII	Пажња и чиниоци који ометају пажњу -дистракције
IX	Деловање умора, стреса и радног оптерећења на понашање возача
X	Промене перформанси возача под утицајем различитих фармаколошких средстава
XI	Методе поузданог мерења психофизичког стања возача
XII	Основни статистички поступци обраде и интерпретације резултата експерименталних мерења
XIII	Перформансе возача у интеракцији са системима за подршку у возилу, прилагођавање различитим нивоима аутоматизације процеса вожње
XIV	Интеракција возача са другим учесницима у саобраћају, Нови приступи селекцији оператора
XV	Одбрана семинара

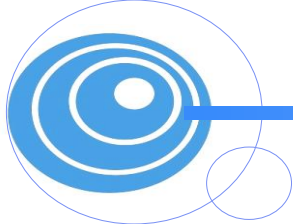
Садржај

- **Предавања:** 2 часа недељно
- **Вежбе:** 2 часа недељно
 - рачунарске и лабораторијске

- **Циљ и задаци предмета:**

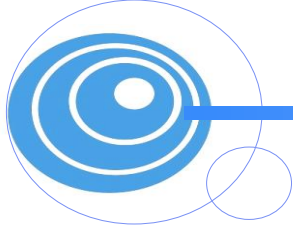
- ✓ Упознавање са основним појмовима и поставкама научне дисциплине која се најшире дефинише као област људских фактора и производима њихове интеракције са саобраћајном инфраструктуром и карактеристикама возила

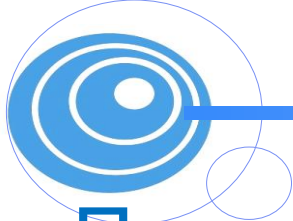
- ✓ Упознавање са моделима понашања возача у саобраћајном току-
карактеристике понашања у саобраћајној траци, прихватање растојања слеђења возила, понашање при промени саобраћајне траке, промена брзине, нарочито у саобраћајним шпицевима у условима гужви, односно загушења, понашање возача на раскрсницама
- ✓ ради моделирања понашања у саобраћајном току

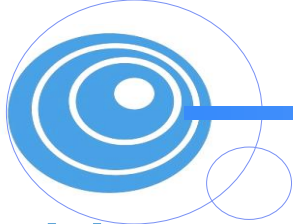
- Упознавање са класичним психолошким и новијим социопсихолошким, социјално-когнитивним, и делом математичким и економским теоријама при објашњавању понашања возача, па и других учесника у саобраћају као што су
- Личност у петодимензионалном простору (Петофакторски модел)
- ХЕКСАКО и Модел великих седам
- Модел великих два и генерални фактор личности
- Кружни модели личности (Интерперсонални циркумплекс и АБ5Ц модел)

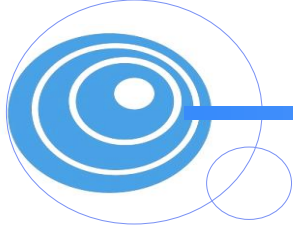
- Психофизиолошки приступи личности
- Теорија осетљивости на поткрепљење
- Психобиолошки модел темперамента и карактера
- Кибернетички модел
- Цукерманов Алтернативни петофакторски модел
- Теорија рационалног избора
- Теорија планираног понашања

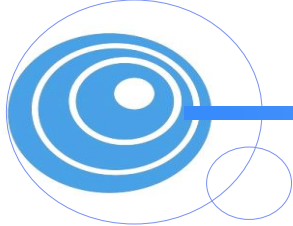
- Поред теоријског знања, неопходно је упознавање са мерним инструментима, упитницима и тестовима за процену понашања возача и осталих учесника у саобраћају
- Након примене мерних инструмената неопходно је знање о начинима и методама интерпретације добијених података ради њихове практичне примене у процени или моделирању будућег понашања учесника у саобраћају

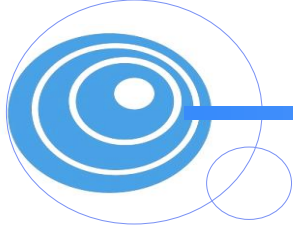
Упркос чињеници да је примена нових технологија (материјали и конструктивна решења) у реализацији путне инфраструктуре и аутоматизацији многих функција у возилима знатно допринела побољшању безбедности саобраћаја, докле год у било ком стадијуму возачког процеса човек учествује, постоји могућност за појаву грешака, отуда значај изучавања понашања возача остаје једнак

- Само се помера фокус на различите облике понашања као што су
- брзина промена фокуса пажње када је човек у функцији супервизора у свим нивоима аутоматизације до потпуног, са мониторинга на узимање активног учешћа у контроли ситуације (возила, мануелни маневри)
- Перцепција, меморија, пажња и време реаговања на информације презентиране на визуелним, аудитивним и вибротактилним дисплејима малих димензија

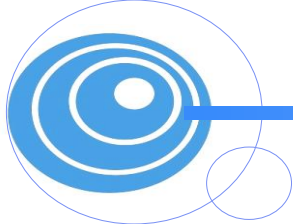

- Мерење ефикасности и степена прихватања нових улога од стране возача као корисника аутоматизованих возила, електричних и хибридних возила такође
- Прихватање различитих апликација за контролу функционисања система
- Питања приватности и заштите персоналних информација

- **Литература:**

- Предавања, ppt презентације
- Додатни pdf материјали
- Тест питања

Литература

- **С. Милошевић, Перцепција, пажња и моторна активност, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2002.**
- **Band, G. P. H., Brookhuis, K., Mehler, B., Borghini, G., eds. (2020). Psychophysiological Contributions to Traffic Safety. Lausanne: Frontiers Media SA**
- **Одабрана поглавља из литературе и са интернета, уџбеник у припреми**

